
Proběhl seminář o hrozbě epidemií a současné možnosti surveillance

Proběhl seminář o hrozbě epidemií a současné možnosti surveillance

Hrozí světu pandemie ptačí chřipky nebo epidemie jiného infekčního onemocnění? Takovou otázku si položili účastníci semináře „**Hrozba epidemií a současné možnosti surveillance**“, který 8. ledna spolupřádal Výbor pro zdravotní a sociální politiku Senátu PČR a 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, zaštiťujíc akci ústy svého děkana prof. MUDr. Tomáše Zimy, DrSc., MBA. Seminář proběhl u příležitosti dvaceti let od úmrtí významného československého epidemiologa prof. MUDr. Karla Rašky, DrSc. a třiceti let od posledního přirozeného případu pravých neštovic. Plný Jednací sál Valdštejnského paláce si tak vyslechl příspěvky špičky české epidemiologie a příbuzných oborů. Třeba

RNDr. Evu Aldovou, CSc., která byla ve Spojených státech „zvolena“ jednou ze dvanácti nejúspěšnějších mikrobioložek 20. století, nebo Prof. MVDr. Václava Koubu, DrSc., jenž auditorium seznámil s hrozbami přenosu animálních epidemií na člověka.

Nesporný je fakt, že v době moderní medicíny vznikají nové infekční nemoci a ty staré, u nichž jsme se domnívali, že jsme je navždy vymýtili, dochází k nárůstu resistance (např. u tuberkulózy). Navíc se díky globální migraci obyvatelstva šíří velmi rychle do všech koutů planety („tryskáčové“ šíření). Podle účastníků semináře je výzvou státům, aby podpořily kvalitní laboratorní diagnostiku a epidemiologické laboratoře, které by identifikovaly nové hrozby lidstvu a nemohly se tak opakovat omyly jako v roce 1955 v Albánii, kde místo epidemie spalniček diagnostikovali spálu a letadlo penicilinu vyslané z Československa bylo k ničemu.

Kromě epidemií nových infekcí se odborníci samozřejmě zabývají i těmi stávajícími. RNDr. Marie Brůžková, CSc. seznámila posluchače s postupujícími epidemií AIDS/HIV, kterou bylo od zjištění viru v roce 1981 nakaženo přes třiatřicet milionů lidí. A i v ČR dříve „chráněné“ Železnou oponou je důsledkem otevření hranic a migrace epidemie na pochodu. Doktorka Brůžková konstatovala, že je evidentní postup epidemie směrem na východ.

A co obyčejná chřipka? Prof. MUDr. Jiří Havlík, Dr.Sc. varuje, že po dlouhém období klidu se každým rokem blížíme k pandemii. Přitom na „obyčejnou“ chřipku a její následky umírá jen v Česku každým rokem 2000-2500 především oslabených a rizikových pacientů (s dýchacími a kardiovaskulárními onemocněními). Nemluvě o invazích streptokoků a meningokoků..

Co možná nevíte je fakt, že prof. MUDr. Karel Raška, DrSc. se zasloužil o to, aby se po válce nerozšířil v Československu a Evropě skvrnitý tyfus. Epidemie této nebezpečné choroby vypukla na začátku května 1945 v Terezíně a nakazilo se 3000 z 5000 tisíc vězňů. A později další tisíce lidí svážených transporty, do nichž nacisté ke zdravým lidem přidávali vždy několik se skvrnivkou. Právě prof. Raška epidemii diagnostikoval a pomocí obětavých zdravotníků (několik desítek jich za to zaplatilo životem) se mu ji podařilo do července dostat pod kontrolu. I tak skvrnitému tyfu podlehly stovky lidí. Zajímavý vzpomínkový příspěvek na toto téma přednesla poslední přímá pamětnice této události RNDr. Eva Aldová, CSc.

Naopak mediální humbuk kolem ptačí chřipky považuje prof. Havlík zatím za předčasný. Vzhledem k tomu, že se virus navazuje v dolních cestách dýchacích a ne horních jako obyčejná chřipka, má ptačí chřipka těžší průběh s větším rizikem úmrtí. Ale i nákaza je daleko složitější. Narozdíl od sezónní chřipky, která se kapénkami šíří vzduchem a nakazit se můžeme každou sekundou, u ptačí chřipky musí být člověk vystaven masivnímu působení virů, aby ji "chytil". Je však třeba si uvědomit, zdůrazňuje prof. Havlík, že může dojít k mutaci virů a tím i propuknutí celosvětové pandemie. Aktuálně ale nebezpečí nehrozí.